

Δευτέρα, 07 Ιουνίου 2004
ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ Α

Για τις προτάσεις από Α1 μέχρι και Α5, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα σε κάθε αριθμό τη λέξη "Σωστό", αν η πρόταση είναι σωστή, ή "Λάθος", αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

Α1 Η βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής ενός αγαθού μετατοπίζει την καμπύλη του συνολικού προϊόντος προς τα πάνω και την καμπύλη προσφοράς προς τα δεξιά.

Μονάδες 3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΩΣΤΟ

Α2 Η αύξηση της ζήτησης ενός αγαθού Χ με σταθερή την καμπύλη προσφοράς του θα αυξήσει τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό Χ.

Μονάδες 3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΩΣΤΟ

Α3 Το οριακό κόστος είναι ο λόγος της μεταβολής του μέσου συνολικού κόστους προς τη μεταβολή του προϊόντος.

Μονάδες 3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΛΑΘΟΣ

Α4 Στη βραχυχρόνια περίοδο παραγωγής με μοναδικό μεταβλητό συντελεστή την εργασία, όταν το οριακό προϊόν είναι μεγαλύτερο από το μέσο, το μέσο προϊόν αυξάνεται με την αύξηση της εργασίας.

Μονάδες 3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΩΣΤΟ

Α5 Το ΑΕΠ είναι ποσοτικός και ποιοτικός δείκτης ευημερίας.

Μονάδες 3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΛΑΘΟΣ

Για τις προτάσεις A6 και A7 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A6 Στη φάση της ύφεσης παρατηρείται:
- α. έλλειψη των επενδύσεων.
 - β. μείωση της ανεργίας.
 - γ. αύξηση των επενδύσεων.
 - δ. αύξηση της παραγωγής.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α

- A7 Η ανεργία η οποία οφείλεται στην αδυναμία της αγοράς εργασίας να απορροφήσει άμεσα άνεργους, παρότι υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας για τις οποίες οι άνεργοι έχουν τα απαραίτητα προσόντα και επαγγελματική ειδικευση χαρακτηρίζεται ως:
- α. εποχιακή ανεργία.
 - β. ανεργία τριβής.
 - γ. διαρθρωτική ανεργία.
 - δ. ανεργία ανεπαρκούς ζήτησης.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

β

ΟΜΑΔΑ Β

Υπάρχουν διαφορετικές απόψεις για τα αίτια που προκαλούν τον πληθωρισμό. Να περιγράψετε τα βασικά σημεία των δύο πιο σημαντικών απόψεων που αναφέρονται στον πληθωρισμό ζήτησης (Μονάδες 10) και στον πληθωρισμό κόστους (Μονάδες 15) (Δεν απαιτείται αναφορά στο στασιμοπληθωρισμό).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 167 § τα αίτια του πληθωρισμού “ Οι οικονομολόγοι.....έως σελίδα 168... πληθωρισμού κόστους”

ΟΜΑΔΑ Γ

Να μεταφέρεται στο τετράδιό σας τον παρακάτω πίνακα παραγωγικών δυνατοτήτων μιας υποθετικής οικονομίας η οποία, με δεδομένη τεχνολογία παράγει μόνο τα αγαθά Χ και Ψ χρησιμοποιώντας αποδοτικά όλους τους παραγωγικούς συντελεστές της:

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Χ	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ	Κόστος ευκαιρίας αγαθού Ψ (σε μονάδες Χ)	Κόστος ευκαιρίας αγαθού Χ (σε μονάδες Ψ)
A	0	;		
			0,5	2
B	10	90		
			0,25	;
Γ	;	50		
			;	;
Δ	30	0		

Γ1 Κάνοντας τους κατάλληλους υπολογισμούς στο τετράδιό σας να συμπληρώσετε τα πέντε κενά του πίνακα στα οποία υπάρχουν ερωτηματικά.

Μονάδες 10

Γ2 Όταν αυξάνεται η παραγωγή του Ψ, το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ είναι αυξανόμενο ή φθίνον; (Μονάδες 4). Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας με βάση τους παραγωγικούς συντελεστές της οικονομίας. (Μονάδες 4).

Μονάδες 8

Γ3 Όταν παράγονται 74 μονάδες του αγαθού Ψ, ποια είναι η μέγιστη ποσότητα από το αγαθό Χ που μπορεί να παράγει η συγκεκριμένη υποθετική οικονομία;

Μονάδες 7

ΛΥΣΗ

Γ1 Τα κενά μπορούν να υπολογιστούν είτε βάση του τύπου υπολογισμού του $K_{\text{ευκ}}\Psi$ είτε βάση του τύπου υπολογισμού του $K_{\text{ευκ}}X$.

Για τον υπολογισμό του Ψ_A :

$$K_{\text{ευκ}}^{\text{A} \rightarrow \text{B}} X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{\Psi_A - 90}{10 - 0} \Rightarrow \Psi_A = 110$$

Για τον υπολογισμό του X_Γ :

$$K_{\text{ευκ}}^{\text{Γ} \rightarrow \text{B}} \Psi = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} \Rightarrow 0,25 = \frac{X_\Gamma - 10}{90 - 50} \Rightarrow X_\Gamma = 20$$

Για τον υπολογισμό του $K_{\text{ευκ}}^{\text{B} \rightarrow \text{Γ}} X$:

$$K_{\substack{\text{ευκ} \\ \text{B} \rightarrow \Gamma}} X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = \frac{90 - 50}{20 - 10} \Rightarrow K_{\substack{\text{ευκ} \\ \text{B} \rightarrow \Gamma}} X = 4$$

$$(\text{Επαλήθευση } K_{\substack{\text{ευκ} \\ \text{B} \rightarrow \Gamma}} X = \frac{1}{K_{\substack{\text{ευκ} \\ \Gamma \rightarrow \text{B}}} \Psi})$$

Για τον υπολογισμό $K_{\substack{\text{ευκ} \\ \Delta \rightarrow \Gamma}} \Psi$

$$K_{\substack{\text{ευκ} \\ \Delta \rightarrow \Gamma}} \Psi = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{30 - 20}{50 - 0} \Rightarrow K_{\substack{\text{ευκ} \\ \Delta \rightarrow \Gamma}} \Psi = 0,2$$

Για τον υπολογισμό $K_{\substack{\text{ευκ} \\ \Gamma \rightarrow \Delta}} X$

$$K_{\substack{\text{ευκ} \\ \Gamma \rightarrow \Delta}} X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = \frac{50 - 0}{30 - 20} \Rightarrow K_{\substack{\text{ευκ} \\ \Gamma \rightarrow \Delta}} X = 5$$

$$(\text{Επαλήθευση } K_{\substack{\text{ευκ} \\ \Gamma \rightarrow \Delta}} X = \frac{1}{K_{\substack{\text{ευκ} \\ \Delta \rightarrow \Gamma}} \Psi}).$$

Γ2 Παρατηρούμε ότι καθώς αυξάνεται η παραγωγή του αγαθού Ψ από το συνδυασμό ποσοτήτων Δ στο συνδυασμό ποσοτήτων A , το

$K_{\text{ευκ}} \Psi$ είναι αυξανόμενο. ($0,2 < 0,25 < 0,5$).

Γενικά το $K_{\text{ευκ}}$ όχι μόνο δεν είναι το ίδιο, αλλά συνήθως είναι αυξανόμενο. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι συντελεστές παραγωγής δεν είναι εξίσου κατάλληλοι για την παραγωγή όλων των αγαθών. Καθώς αυξάνεται η παραγωγή του αγαθού Ψ από τον συνδυασμό Δ προς τον συνδυασμό A , αποσπώνται από την παραγωγή του αγαθού X Συντελεστές Παραγωγής που είναι όλο και λιγότερο κατάλληλοι για την παραγωγή του Ψ . Δηλαδή απαιτούνται (θυσιάζονται) ολοένα και περισσότερες μονάδες από το αγαθό X για την παραγωγή κάθε επιπλέον μονάδας του αγαθού Ψ , πράγμα που σημαίνει αυξανόμενο $K_{\text{ευκ}}$.

Γ3 Έστω ότι υπάρχει ένας συνδυασμός K ($X_K, \Psi_K = 74$) ο οποίος βρίσκεται ανάμεσα στους συνδυασμούς B και Γ .

Συνδ. Ποσοτήτων	X	Ψ	$K_{\text{ευκ}X}$
B	10	90	4
K	$X_K = ;$	74	
Γ	20	50	

Θεωρώ ότι το κόστος ευκαιρίας, δηλαδή η κλίση της $K.P.A.$, παραμένουν σταθερά μεταξύ δύο δεδομένων συνδυασμών-σημείων.

$$\text{Άρα } K_{\substack{\text{ευκ}X \\ \text{B} \rightarrow \Gamma}} = K_{\substack{\text{ευκ}X \\ \text{B} \rightarrow K}} = 4 \Rightarrow \frac{90 - 74}{X_K - 10} = 4 \Rightarrow X_K = 14$$

Επομένως η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Χ που μπορεί να παράγει η συγκεκριμένη οικονομία χρησιμοποιώντας αποδοτικά όλους τους παραγωγικούς συντελεστές της είναι 14 μονάδες.

ΟΜΑΔΑ Δ

Στον παρακάτω πίνακα δίνονται οι τιμές (P), οι ζητούμενες ποσότητες (Q) αγαθού Κ και τα αντίστοιχα εισοδήματα (Y) (ceteris paribus).

	Τιμή P	Ζητούμενες Ποσότητες Q	Εισόδημα Y
A	6	30	1000
B	4	80	1200
Γ	4	50	1000

Σύμφωνα με τα δεδομένα του πίνακα:

Δ1 Να δικαιολογήσετε γιατί υπάρχει μία μόνο ελαστικότητα τόξου ζήτησης ως προς την τιμή για το αγαθό Κ. (Μονάδες 3). Να υπολογίσετε την ελαστικότητα τόξου ζήτησης του αγαθού ως προς την τιμή. (Μονάδες 5).

Μονάδες 8

Δ2 Να υπολογίσετε την εισοδηματική ελαστικότητα του αγαθού Κ, Όταν το εισόδημα αυξάνεται από 1000 σε 1200 χρηματικές μονάδες (Μονάδες 3), και να χαρακτηρίσετε το αγαθό (Μονάδες 2).

Μονάδες 5

Δ3 Να προσδιορίσετε τον τύπο της γραμμικής συνάρτησης ζήτησης του αγαθού Κ.

Μονάδες 7

Δ4 Να υπολογίσετε την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας του αγαθού Κ για το εισόδημα των 1000 χρηματικών μονάδων με δεδομένη τη συνάρτηση προσφοράς του αγαθού $Q_s = -10 + 10P$.

Μονάδες 5

ΛΥΣΗ

Δ1 α. Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή ως προς του σημείου όσο και του τόξου, ισχύουν με την προϋπόθεση ότι όλοι οι υπόλοιποι προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης (όπως και το εισόδημα) παραμένουν σταθεροί. Άρα μπορούν να υπολογιστούν μεταξύ των σημείων Α, Γ όπου, Ceteris Paribus, $Y = 1000$.

$$\beta. Ed_{(A\Gamma)} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_A + P_\Gamma}{Q_A + Q_\Gamma} = \frac{50 - 30}{4 - 6} \cdot \frac{4 + 6}{50 + 30} = -1,25$$

- Δ2 Η E_Y μπορεί να υπολογιστεί εκεί που η τιμή και οι υπόλοιποι προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης παραμένουν σταθεροί, δηλαδή μεταξύ των σημείων Γ και Β καθώς το εισόδημα αυξάνεται:

$$E_Y = \frac{\Delta Q}{\Delta Y} \cdot \frac{Y_\Gamma}{Q_\Gamma} = \frac{80 - 50}{1200 - 1000} \cdot \frac{1000}{50} = 3$$

Επομένως το αγαθό χαρακτηρίζεται ως κανονικό γιατί, $E_Y = 3 > 0$.

- Δ3 Για να προσδιορίσουμε τον τύπο της γραμμικής συνάρτησης ζήτησης του αγαθού Κ (γενική μορφή, $Q_D = \alpha + \beta P$), πρέπει να ισχύει ότι οι υπόλοιποι προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης παραμένουν σταθεροί, δηλαδή από το σημείο Α στο σημείο Γ, όπου Υ σταθερό.

Επομένως ο πίνακας είναι ο παρακάτω:

Σημεία	Τιμή P	Ζητούμενη ποσότητα Q _D
A	6	30
Γ	4	50

Με βάση τον πίνακα αυτόν κατασκευάζουμε το σύστημα:

$$\left. \begin{array}{l} 30 = \alpha + 6\beta \\ 50 = \alpha + 4\beta \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} \alpha = 90 \\ \beta = -10 \end{array} \right\} \Rightarrow Q_D = 90 - 10P$$

- Δ4. Στο σημείο ισορροπίας ισχύει $Q_D = Q_S \Rightarrow$
 $\Rightarrow 90 - 10P_0 = -10 + 10P_0 \Rightarrow P_0 = 5$

Αντικαθιστώντας είτε στην Q_D είτε στην Q_S το P_0 η ποσότητα ισορροπίας προκύπτει $Q_0 = 40$.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Με δεδομένο ότι η σφαιρική και συνδυαστική γνώση της εξεταστέας ύλης αποτελεί το πλαίσιο για μια ικανοποιητική επίδοση από τον εξεταζόμενο, κρίνουμε ότι η φετινή δοκιμασία ανταποκρίθηκε στα παραπάνω ως προς τη δομή, ως προς τον βαθμό δυσκολίας αλλά και την επιστημονικότητα των θεμάτων.

Σύμφωνα με τα παραπάνω η επίδοση του καλά προετοιμασμένου υποψηφίου αναμένεται υψηλή.